

MAÇKA İLÇE MEM

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmen Gelişimi Programı – DAKAB

(14 KASIM 2019 PERŞEMBE)

PROF. ENBİYA YILDIRIM'IN KONFERANSININ RAPORU

14 Kasım 2019 Perşembe günü 14.00 da Akçaabat ilçesi Şehit Samet Uslu İmam Hatip Lisesi konferans salonunda Prof. Enbiya Yıldırım'ın 'Eğitim'de İyi Örnekler' adlı konferansı olmuştur.

Öncelikle hadis inkârcılığını besleyen iki zümre olduğundan bahsetmektedir. Hadisleri bütünüyle reddedenler ve her hadisin varlığını savunanlardır. Hadislerle ilgili tartışılan konuların hicretin 40. Yılında başladığından bahsetmiştir. Bunların kabir azabı, şefaet gibi birinci dereceden sosyal hayatımızı etkilemeyen konular olduğundan bahsetmiştir. Hoca benzer konuların aslında eski dönemlerden beri tartışıldığını ve halledilememiş problemler üzerinden birbirimizle uğraşmamızın faydasız olduğunu ifade etmiştir. Bu konuda konuşan insanların genel olarak İslami ilimlerde temel altyapısı olmayan insanlardan oluştuğunu ve problem alanını oluşturan konuların sayısının 250 adeti geçmediğini ifade etmiştir. Burada gündelik dini yaşantımızla alakalı olmayan rivayetler üzerinden tüm hadislerin inkârının kapısını aralamanın büyük hata olduğuna değinmiştir.

Hedef tahtasına koyulan Hz. Ebu Hureyre'nin Hz. Peygamberin (s.a.s) en yakınındaki sahabelerden olduğunu ve Resulullah (s.a.s) den sonra 47 yıl yaşadığını ve bu sebeple farklı sahabelerden de hadis öğrenme ve rivayet etme imkânı olduğuna dikkat çekmiştir.

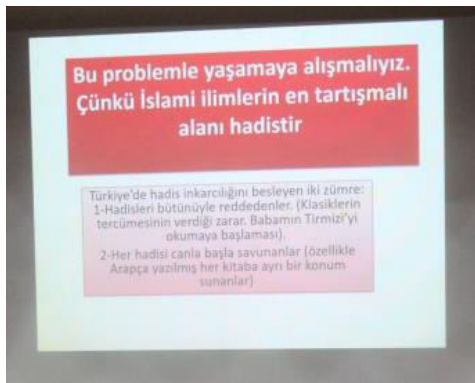
Varlığından bahsedilen 2.100.000 hadisin tamamen farklı hadisler değil de aynı mealdeki hadislerin farklı rivayetle veya bir kelime farkıyla aktarılmasının sayıyı arttırdığını ifade etmiştir.

Sünnetin Kur'an-ı Kerîm'i açıklamada yani doğru anlaşılmasını sağlamadaki rolünün öneminden bahsetmiştir. Kur'anı Efendimiz (s.a.s)'ın açıklaması dışında kendi başına anlamak isteyen her kişinin farklı anlayacağından bahsetmiştir.

Hadislerin bizi biz yapan değerleri inşa ettiğinden bahsederek bu değerlerin kaybedilmemesi için dikkatli olmak gerektiğinden bahsetmiştir.

Kur'an-ı Kerîm'i Hz. Peygambere yöneltilen her soruya cevap vermemesi, açıklama ve uygulamanın H.z. Peygamber (s.a.s)'e bırakılmasının hadislerin önemini göstergesi olduğuna işaret etmiştir. Üzerinde konuşulan ve varlığından şüphe edilen hadislerin önemli kısmının makul izahları olduğundan bahsetmiştir.

Son olarak ise bu tartışmaların hiç kimseye bir kazanç sağlamadığından bahsederek bitirmiştir.

Türkiye’de hadis inkârcılığını besleyen iki zümre:

1-Hadisleri bütünüyle reddedenler.

2-Her hadisi canla başla savunanlar (özellikle Arapça yazılmış her kitaba ayrı bir konum sunanlar)

Tartışılmakta olan **kabir azabı, şefaet, namaz vakitlerinin sayısı** gibi konulara dikkat etmek gerektiği vurgulanmıştır.

Bazı hadislerin inkarına muhatap olanların sahabeden İmran b. Husayn, Ebu Hureyre, Zeyd b. Erkam; tabiinden, Mutarrif b. Şihir, Said b. Cubeyr olduğu belirtilmiştir.

128/745 yılında vefat eden Cehm b. Safvân kabir azabı, sırat, mîzânın olmadığını söylemiştir. Dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Benzer konuların her dönemde tartışılmaya devam etmekte olduğu vurgulanmıştır.

Halledilememiş problemler üzerinden birbirimizle uğraşmakta olduğumuz ve halledemeyeceğimiz vurgulanmıştır.

Hindistan: Seyyid Ahmed Han, Çekralevi, Amritsari; **Mısır:** Tefvik Sıdkî Türkiye’ye kıvılcımların sıçraması/Kısmi etkilenme: İzmirli, Zakir Kadiri Ugan, M. Akif bugün Irak gibi coğrafya ve şahsiyetler üzerinden tartışmaların yürütülmesinin düşündürücü olduğu belirtilmiştir.

Konuyu müsteşriklere bağlama acziyeti

Dışlayıcı, ötekileştirici ve yaftalayıcı dil yanlışlığı

Ülkemizde harekette yer alanların profilleri

İslami ilimlerde temel alt yapının olmaması

Herkesi aynı düşüncede görmenin yanlış olduğu, birlikteliğin olmadığı belirtilmiştir.

Problem alanını oluşturan rivayetler toplam 250 konu: Kabir azabı, şefaet, mucizeler, (Hz. Süleyman’ın doksan eşini bir gecede dolaşması, Hz. Musa’nın ölüm meleğini tokatlaması gibi) geçmiş peygamberlere dair bazı kıssalar, kertenkeleyi öldürenin alacağı sevap, siyasî gelişmelerle paralellik arz eden rivayetler, Cessâse hadisi, gaybî haberler, Mehdi, Deccal, Hz. İsa’nın kıyamet öncesi gökten inmesi, kıyamet alametlerine yönelik hadisler, Allah’ı insan suretinde tasvir eden rivayetler, sinek hadisi, Sünnîlerle Şîfler arasındaki temel farklılığın nedeni olan itikada dair meselelere dair bazı rivayetler... Problemleri inkar etmek büyük problem olduğu belirtilmiştir.

Masanın üzerinde ayırım yapmak, tartışılan rivayetlerin alanı gündelik dini yaşantımızla ilgili değil bu ayırımı yapmazsak, kısmi hadis kümesi üzerinden tüm hadislerin inkârının kapısını açmış oluruz. Tartışmalar elbette devam etsin, savunan savunsun, eleştiren eleştirsin ama ana görevi korumak gerektiği vurgulanmıştır.

Sorular/İthamlar ve Cevaplar

Hadis yazımına aykırı her malzemenin kullanılması. Bunları kullanmaları ikilemdir.

Yazıma izin veren rivayetler var. Özel yazan sahabeler de var.

Yasağın gerekçesini iyi anlamalı. Halifelerin aynı uygulamayı devam ettirmesi. Mushafı koruma çabası. Giden sahabeler Rasul’den bir şey anlatmadılar anlamına gelmez.

Hedef tahtasındaki Ebu Hureyre-1

Çok rivayet ettiği iddiası: Muhammed Abduh Yemânî'nin bilgisayar uzmanı bir grupla yaptığı araştırma bizim için son derece enteresan olduğu belirtildi. Farklı hadis kaynaklarında tek başına rivayet ettiği hadislerin birinde 10'dan diğerinde 42 den az olduğu belirtildi

Ebû Hureyre'nin Hz. Peygamber'le üç kûsur yıl bulunması göz önünde bulundurularak çok hadis rivayet etmesi garipsenmektedir. Lakin Rasûlullah'ın Medine'de kalış süresi on yıldır. Ebû Hureyre ise bunun üçte birden fazlasında Hz. Peygamber'le birlikte olmuştur. Doğrusu on yıl içinde üç kûsur yıl azımsanacak bir miktar değildir. Ayrıca İslam'ın ibadet ve diğer alanlardaki tamamlanması Medine döneminin sonlarına doğru olmuştur.

Hz. Peygamber'den sonra 47 yıl daha yani uzun süre yaşaması ona başka sahabilerden de hadis öğrenme ve çok hadis rivayet etme imkânı vermiştir.

Ebû Hureyre eğer bir yalancı olsaydı, halk bunu bilir ve o toplumda barınması mümkün olmazdı . Bazı rivayetlerde sahabenin ondan kuşku duyduğunu görüyoruz. Ancak bu rivayetler Ebû Hureyre'nin yalancı olduğunun tescil edilmesiyle sonlanmaz.

Mevzu hadis kitaplarında çeşitli sahabilere nispet edilmiş mevzu rivayetler bolca bulunmaktadır. Bu rivayetlere bakarak kimse o sahabileri suçlamamaktadır. Çünkü asılsız yere onlara nispet edilmiştir, denilmektedir. Oysa aynı durum Ebû Hureyre için de söz konusudur.

Ebû Hureyre'nin anlattığı kıssaların bir kısmının hatayla Hz. Peygamber'in sözüne dönüştürülmüş olma ihtimali her zaman vardır.

Hz. Ömer onu Bahreyn valisi yapmıştır. Bir sahtekâr olsaydı Hz. Ömer gibi biri bunu yaparmıydı?

Tabiînin en büyüğü Said b. el-Museyyeb onun kızıyla evlenmiştir? Kız bulamadı da bir yalancının kızını mı aldı?

Ebû Hureyre şayet hadis uydurup duruyor idiyse, Hz. Peygamber'den sonra hangi dünyalığı elde etmiştir?

Eğer sahtekâr biriye, ailesinin ve toplumun önünde bir ömür boyu rol yapması mümkün müdür Adının ne olduğu tartışma konusu, bu da kim olduğu hususunda şüphe uyandırıyor şeklindeki itiraz makul değildir. Çünkü künyeleriyle şöhrete ulaşmış ve isimlerinin ne olduğu hususunda tartışmalar olan nice kişi var.

Şia'nın Şam'a yerleşen sahabeleri Emevî yardakçısı olmakla suçladığı maruftur. Bütün ithamların ardındaki bu esas gerekçenin görülmesi gerektiği belirtildi

İslam bilim ve teknoloji tarihi keşfedilmeyi beklemektedir ve içerik olarak oldukça zengindir.

* Günümüz teknolojisinin oluşmasında, Müslüman bilim insanlarının geçmiş dönemlerde yaptığı çalışmaların katkısı büyüktür.

* Bazı hadislere dair İslam dünyasında tartışmalar mevcuttur. Bu tartışmalar dün vardı, bugün var ve yarın da var olacaktır. Bu durumu inkâr etmek kimseye fayda sağlamamaktadır.

* Toplam hadis sayısı göz önünde bulundurulduğunda tartışmalı hadislerin sayısının oldukça az olduğu görülür.

* Konferans, din kültürü ve ahlâk bilgisi alanı öğretmenlerinin meslekî gelişimi açısından faydalı olmuştur.

Buhari düşmanlığı yapmadan önce hayatını okumalı. Nüshalar arası farklılıklar. Örneğin Muvatta. Nedenler. Musanniflerin kendi yazmaları elimizde niye değil? Neden geç tarihli nüshalar elimizde? Sünnet ve hadis bir açıdan Kur'an'ın önündedir. Kuran'ı aktaranlarla hadisleri aktaranlar aynı Kur'an'la baş başa kalınca herkes ayrı şey anlar. 150 kişilik amfi örneği. Bir buçuk milyar Muhammed'in ortaya çıkacak olması.

Yedi sayfalık ayetler manzumesine gerek kalmaması. Hz. Muhammed ahash için bir Şey ifade ediyordu. Bizim için ne ifade ediyor? Kur'an 13 yerde peygamberin ikaz ediyor. İkaz etmedikleri ne olacak. Kelime-i tevhidin ikinci kısmına gerek yok

Biz biz yapan değerlerin kaybolması: Ezan, cemaatle namaz, Cuma/bayram namazları, hac dışında kurban, kefenlemek, cenaze namazı, selamlaŐma, musafaha.

İSLAM ADINA NE KALIR ELİMİZDE?

Sıfırdan medeniyet mi inşa edeceğiz?

Bu din o zaman bugüne kadar yaŐanmadıysa hak değildir.

Âyetlerin bağlamından koparılarak değerlendirme yapılmakta olduğu vurgulandı

"Őüphesiz o zikri biz indirdik biz, elbette onu yine biz koruyacağız." Bu ayete bakarak, Allah'ın Kur'an için koruma garantisi verdiği hadisler için böyle bir durumun söz konusu olmadığı zaten hadislerin durumunun da bunu teyit ettiği söylenmektedir. Bu, doğru bir yaklaŐım değildir. Őöyle ki: İlgili ayet devamındaki ayetlerle birlikte okunacak olursa, kâfirlere karŐı bir hitabın söz konusu olduğu anlaşılır. Çünkü devamında Őöyle denilmektedir; "And olsun, senden önceki milletler arasında da elçiler gönderdik. Onlara bir peygamber gelmeyedursun, hemen onunla alay ederlerdi." Dolayısıyla Kur'an'a hiçbir zarar verilemeyeceği belirtilmiŐ olmaktadır. Bir de Őu durum var: Hz. Peygamber Kur'an ayetleriyle insanları İslam'a davet ettiği ve vahyi açıkladığı için, Kur'an'da hadislerin korunacağıyla ilgili bir ayetin yer alması anlamsız olurdu.

Kitaptan tek Şey anlaşılacağı iddiasının hatalı olduğu abdest ayeti, seferde oruç, lamese, eŐ sayısı, iddet süresi gibi meselelere bakıldığında görüleceği belirtildi. İtikadî mezheplerin oluşmasında ayetlerin rolünün bulunduğuna dikkat çekildi.

Fıkhi mezheplerin amellerdeki farklı uygulamaları neden var? Örneğin sabah namazında mezhepler arası 30 fark var. Kur'an'ın Hz. Peygambere yöneltilen her soruya cevap vermemesi Kur'an'da her Şey var mı?

Kur'an dıŐı vahiy meselesi

Alay edilen hadislerin önemli kısmının makul izahları var. Örneğin develerin idrarı meselesi.

Allah'ın öğrettiği hikmet ne olacak?

"Ümmilere ayetlerini okuyan, onları arıtan, onlara kitap ve hikmeti öğreten kendi içlerinden bir resul gönderen Allah'tır."

Sorumluluk bilmeyi gerektirir.

İslam bilim ve teknoloji tarihi keşfedilmeyi beklemektedir ve içerik olarak oldukça zengindir.

